

Výkon exekutorského úřadu

Soudní exekutor, jemuž byl v trestním řízení před 1. 1. 2013 pravomocně uložen trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu výkonu činnosti soudního exekutora, nemohl ode dne právní moci tohoto rozhodnutí exekuční činnost a další činnost podle exekučního řádu vykonávat (§ 1 odst. 2 exekučního řádu); činil-li by tak přesto, neměl by již k tomu pravomoc a jakékoliv jím vydané rozhodnutí by bylo nezákonné (představovalo by nulitní akt aplikace práva).

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 21 Cdo 3138/2013, ze dne 25.6.2014)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v exekuční věci oprávněné VaP B., spol. s r.o. se sídlem v J., zastoupené JUDr. R.M., advokátem se sídlem v T., proti povinnému J. Z., zastoupenému Mgr. B.Č., advokátkou se sídlem v Ch., pro 379.961,- Kč s příslušenstvím, prodejem nemovitostí, vedené nyní u soudního exekutora Mgr. Marka Jenerála, Exekutorský úřad Zlín, se sídlem ve Zlíně, Lešetín č. IV/707, pod sp. zn. 177 EX 27197/13, o dovolání povinného proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. května 2013, č. j. 61 Co 248/2013 - 121, tak, že usnesení krajského soudu a usnesení JUDr. Ivo Dědka ze dne 8. 6. 2012, č. j. 012 EX 4766/10 - 117, se zrušují a věc se vrací soudnímu exekutorovi Mgr. Marku Jenerálovi, Exekutorský úřad Zlín, se sídlem ve Zlíně, Lešetín č. IV 707, k dalšímu řízení.

Z odůvodnění:

Usnesením ze dne 8. 6. 2012, č. j. 012 EX 4766/10 - 117, JUDr. Ivo Dědek jako tehdejší soudní exekutor Exekutorského úřadu Zlín, se sídlem v Lešetíně č. IV/707, určil podle ustanovení § 28, § 66 a § 69 zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „exekuční řád“), cenu nemovitostí povinného se všemi součástmi a příslušenstvím - rodinného domu č.p. stojícího na p.č. st. 6065, a pozemků p.č. st. 6065, p.č. 728/35, p.č. 728/36, p.č. 728/71 a p.č. 2695/4, zapsaných u Katastrálního úřadu pro Karlovarský kraj, katastrálního pracoviště Cheb, na listu vlastnictví č. 3255 pro katastrální území a obec Ch., částkou 3.000.000,- Kč (výrok I.), cenu závady - věcného břemene užívání zřízeného ve prospěch J. K. na základě (bezúplatné) smlouvy o zřízení věcného břemene, uzavřené dne 24. 2. 2010 s právními účinky vkladu práva k témuž dni, určil částkou 960.000,- Kč (výrok III.) s tím, že jiná práva ani závady spojené s nemovitostmi, které by měly vliv na cenu nemovitostí, nebyly zjištěny (výrok II.), a výslednou cenu nemovitostí určil částkou 2.040.000,- Kč (výrok IV.).

K odvolání povinného Krajský soud v Plzni usnesením ze dne 31. 5. 2013, č. j. 61 Co 248/2013 - 121, usnesení JUDr. Ivo Dědka potvrdil. Odvolací soud nepovažoval za právně významné námitky povinného, že znalecký posudek Znaleckého ústavu Odhadci a znalci CZ, s.r.o. ze dne 4. 6. 2012, č. 1496-226/2012, na jehož základě bylo vydáno usnesení o výsledné ceně nemovitostí, je nesprávný z důvodů, že obestavěný prostor domu je o 100 m³ větší, že nebyla oceněna pergola, dřevník, rozestavěná kůlna a porosty, že porovnávací nemovitosti byly nevhodné, že v popisu nemovitostí byl chybně uveden druh krytiny, povrchy podlah a že nebyla zhodnocena provedená vnitřní kanalizace a částečná rekonstrukce domu, včetně výměny oken, neboť takové námitky „nesouvisí s obsahem vydaného rozhodnutí a nelze je nikterak promítnout do výsledného ocenění nemovitostí“. Pouze obecně vytčená námitka, že podkladový znalecký posudek nebyl proveden řádně a v souladu se zásadami znalecké činnosti, rovněž nemůže sama o sobě vést ke změně napadeného usnesení. Podle

odvolacího soudu znalec ve věci postupoval standardním způsobem a pracoval s dostatkem relevantního podkladového materiálu, když měl k dispozici poznatky z místního šetření, včetně dokumentace, údajů z katastru nemovitostí, výpis z geografického informačního systému a zjištěné ceny o nabízeném a případně realizovaném prodeji srovnatelných nemovitostí v daném místě a čase. Získané poznatky pak znalec zpracoval podle svých odborných znalostí a veřejně dostupných podkladů a nezjistil jiná práva a závady, které by vážily na oceňovaných nemovitostech. Pakliže tedy JUDr. Ivo Dědek v souladu s ustanovením § 336a o. s. ř. určil na základě tohoto posudku výslednou cenu nemovitostí, byl jeho postup souladný se zákonem. Dále odvolací soud připomněl, že účelem ocenění nemovitostí není stanovení ceny, za kterou budou nemovitosti v rámci dražby prodány, a že určená výsledná cena je pouze východiskem pro stanovení výše nejnižšího podání ve smyslu ustanovení § 336e odst. 1 o. s. ř. Veden těmito důvody odvolací soud podle ustanovení § 219 o. s. ř. napadené usnesení JUDr. Ivo Dědka jako věcně správné potvrdil.

Proti tomuto usnesení odvolacího soudu podal povinný dovolání z důvodu nesprávného právního posouzení věci, neboť má za to, že odvolací soud nepostupoval při rozhodování podle „ustálené judikatury Nejvyššího soudu“, z níž vyplývá, že rozhodnutí musí být právně přezkoumatelné. Odvolacímu soudu vytýká, že z odůvodnění jeho rozhodnutí není zřejmé, o kterou právní normu spojenou se znaleckou činností se opírá, a jakým způsobem dospěl k závěru o správnosti znaleckých zjištění. Podle jeho názoru je cena předmětných nemovitostí významně podhodnocena a kromě toho bylo opomenuto věcné břemeno, resp. nájemní smlouva na umístění a provozování fotovoltaické elektrárny. Dále dovolatel s odkazem na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. listopadu 2012, sp. zn. 21 Cdo 4022/2010, namítá, že napadené usnesení bylo vydáno předčasně, neboť nenastaly právní účinky exekučního příkazu soudního exekutora ze dne 23. 2. 2011, č. j. 012 EX 4766/10 - 21, jelikož nebyl v souladu s ustanovením § 49 odst. 4 exekučního řádu doručen oprávněně z věcného břemene J. K., z čehož dovozuje, že usnesení o ceně je neúčinné. Poukazuje rovněž na rozsudek Okresního soudu v Břeclavi ze dne 9. 12. 2011, sp. zn. 21 T 134/2008, jenž nabyl právní moci dne 18. 4. 2014 a jímž JUDr. Ivo Dědkovi byl uložen trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu výkonu činnosti soudního exekutora na dobu pěti let, z čehož vyplývá, že usnesení o výsledné ceně nemovitostí nemohl dne 8. 6. 2012 vydat. Navrhl, aby dovolací soud usnesení JUDr. Ivo Dědka a usnesení odvolacího soudu zrušil a věc vrátil „orgánu prvního stupně“ k dalšímu řízení.

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) postupoval v dovolacím řízení podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31. 1. 2013, neboť řízení bylo zahájeno přede dnem 1. 1. 2014 (srov. Čl. II bod 2. zákona č. [293/2013](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému usnesení odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) v zákonné lhůtě (§ 240 odst. 1 o. s. ř.) se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

Podle ustanovení § 237 o. s. ř. není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešena právní otázka posouzena jinak.

Dovolacímu soudu je z jeho úřední činnosti známo (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. března 2013, sp. zn. 8 Tdo 1432/2012), že JUDr. Ivo Dědek byl rozsudkem Okresního soudu v Břeclavi ze dne 9. 12. 2011, sp. zn. 21 T 134/2008, ve spojení s usnesením Krajského soudu ze dne 17. 4. 2012,

sp. zn. 4 To 94/2012, pravomocným dne 17. 4. 2012, uznán vinným ze spáchání zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), d), f) trestního zákoníku a byl mu uložen trest odnětí svobody v trvání tří roků, jehož výkon byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání pěti roků; dále mu byl podle ustanovení § 73 odst. 1, 3 trestního zákoníku uložen trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu výkonu činnosti soudního exekutora na dobu pěti let. Dne 22. 6. 2012 informovala Exekutorská komora České republiky na svých webových stránkách, že ke dni 22. 6. 2012 ministr spravedlnosti odvolal z funkce soudního exekutora JUDr. Ivo Dědka, Exekutorský úřad Zlín. Citovaná rozhodnutí soudů byla následně zrušena usnesením Nejvyššího soudu ze dne 20. března 2013, sp. zn. 8 Tdo 1432/2012, a to zejména z důvodu, že soudy obou stupňů se náležitě nezabývaly výkladem všech zákonných znaků zločinu zneužití pravomoci úřední osoby podle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), d), f) trestního zákoníku, a soudu prvního stupně uložil, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal, doplnil dosud neúplně dokazování a znovu posoudil skutek, pro který jsou obvinění stíháni, přesně jej vymezil a zjištěné jednání bezchybně posoudil s tím, že musí mj. vyložit, jaké konkrétní povinnosti uložené jim právními předpisy měli obvinění porušit.

Rozhodnutí odvolacího soudu v dané věci je založeno na závěru, že určil-li JUDr. Ivo Dědek (jako tehdejší soudní exekutor) usnesením ze dne 8. 6. 2012, č. j. 012 EX 4766/10 - 117, podle ustanovení § 336a o. s. ř. na základě znaleckého posudku Znaleckého ústavu Odhadci a znalci CZ, s.r.o. ze dne 4. 6. 2012 výslednou cenu nemovitostí, byl jeho postup souladný se zákonem; v tomto závěru je implicitně obsažen i právní názor odvolacího soudu, že JUDr. Ivo Dědek měl pravomoc takové rozhodnutí vydat. Protože dovolací soud dosud neřešil otázku, zda bylo v pravomoci soudního exekutora činit (v době do 31. 12. 2013) úkony a vydávat rozhodnutí v exekučním řízení poté, co byl v trestním řízení pravomocně odsouzen pro zločin zneužití pravomoci úřední osoby podle ustanovení § 329 odst. 1 písm. a), odst. 2 písm. a), d), f) trestního zákona a byl mu uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu výkonu činnosti soudního exekutora na dobu pěti let, dospěl dovolací soud k závěru, že dovolání proti napadenému usnesení odvolacího soudu je podle ustanovení § 237 o. s. ř. přípustné.

Po přezkoumání napadeného usnesení odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání je důvodné.

Posuzovanou věc je třeba i v současné době - vzhledem k tomu, že JUDr. Ivo Dědek vydal usnesení o výsledné ceně nemovitostí dne 8. 6. 2012 - podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, účinných do 31. 12. 2012 (dále jen „o. s. ř.“), a podle zákona č. [120/2001](#) Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, účinných do 31. 12. 2012 (dále jen „exekuční řád“) - k tomu srov. Čl. II., bod 1; a Čl. IV., bod 1. zákona č. [396/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.

Podle ustanovení § 1 odst. 1 exekučního řádu soudní exekutor (dále jen „exekutor“) je fyzická osoba splňující předpoklady podle tohoto zákona, kterou stát pověřil exekutorským úřadem. Podle odstavce 2 tohoto ustanovení v rámci pověření exekutorským úřadem exekutor provádí nucený výkon exekučních titulů (dále jen „exekuční činnost“) a další činnost podle tohoto zákona.

Podle ustanovení § 28 věty druhé exekučního řádu úkony exekutora se považují za úkony exekučního soudu.

Z citovaných ustanovení (a rovněž z Důvodové zprávy k exekučnímu řádu) vyplývá, že exekutor při provádění exekuce vykonává pravomoc svěřenou mu předpisy veřejného práva. Je na něj delegována část státní moci, jejímž nositelem je při soudním výkonu rozhodnutí soud, tedy pravomoc nuceně

vykonávat exekuční tituly. Úkony exekutora při provádění exekuce se podle § 28 zákona č. [120/2001](#) Sb. považují za úkony exekučního soudu; tedy i usnesení o určení výsledné ceny nemovitostí v exekuci nařízené a prováděné prodejem nemovitosti vydané exekutorem v exekučním řízení má stejnou povahu jako soudní usnesení o určení výsledné ceny nemovitostí ve výkonu rozhodnutí prodejem nemovitostí. Rozhodnutí soudního exekutora tedy v případech, kdy je povolán k rozhodování, je postaveno na roveň rozhodnutí soudu prvního stupně (§ 45 odst. 1 exekučního řádu) - k tomu srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. března 2006, sp. zn. 20 Cdo 2706/2004.

Podle ustanovení § 7 odst. 1 exekučního řádu státní dohled nad exekuční činností a nad činností exekutora podle § 74 odst. 1 písm. c) a § 76a vykonává Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“). Ministerstvo provádí státní dohled i na základě písemných podnětů právnických nebo fyzických osob.

Podle ustanovení § 9 odst. 1 exekučního řádu exekutorem může být jmenován občan České republiky, který a) má plnou způsobilost k právním úkonům, b) získal úplné vysokoškolské vzdělání na právnické fakultě vysoké školy se sídlem v České republice, c) je bezúhonný, d) vykonal alespoň tříletou exekutorskou praxi, a e) složil exekutorskou zkoušku.

Podle ustanovení § 15 odst. 1 exekučního řádu výkon exekutorského úřadu zaniká a) smrtí exekutora, b) prohlášením exekutora za mrtvého, c) odvoláním exekutora, d) jestliže exekutor pozbyl státní občanství České republiky, e) jestliže byl exekutor zbaven způsobilosti k právním úkonům nebo byla tato způsobilost omezena, f) dnem právní moci rozhodnutí, kterým bylo uloženo kárné opatření odvolání z exekutorského úřadu. Z odstavce 2 tohoto ustanovení vyplývá, že ministr exekutora odvolá a) na jeho žádost, b) jestliže byl exekutor pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin nebo pro trestný čin spáchaný v souvislosti s exekuční činností, c) jestliže exekutor nedoloží Komoře stejnopis nebo ověřenou kopii smlouvy o pojištění své odpovědnosti za škodu do 30 dnů po svém jmenování exekutorem nebo zanikne-li jeho pojištění odpovědnosti za škodu a exekutor jej do 30 dnů neobnoví, d) jestliže si exekutor do 3 měsíců po složení slibu bez vážných důvodů neotevře v sídle exekutorského úřadu, do kterého byl jmenován, kancelář a nebude připraven vykonávat exekuční činnost, e) jestliže soud na návrh ministerstva rozhodl, že exekutor vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nemůže řádně nejméně po dobu 1 roku vykonávat exekuční činnost. Výkon úřadu exekutora se pozastavuje dnem doručení rozhodnutí o jeho odvolání, nejde-li o odvolání exekutora na jeho žádost (odst. 3 tohoto ustanovení).

Ustanovení § 15 odst. 1 exekučního řádu bylo s účinností od 1. 1. 2013 novelizováno zákonem č. [396/2012](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, a bylo doplněno mimo jiné o písm. g), které stanoví, že výkon exekutorského úřadu zaniká dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl exekutorovi uložen trest zákazu činnosti soudního exekutora nebo kterým byl exekutor odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody.

V důvodové zprávě k zákonu č. [396/2012](#) Sb. se k tomuto novému písmenu g) zařazenému do ustanovení § 15 odst. 1 exekučního řádu uvádí, že „výkon exekutorského úřadu zaniká ze zákona dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl exekutorovi uložen trest zákazu činnosti soudního exekutora nebo kterým byl exekutor odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. V těchto případech je zjevné, že soudní exekutor nemůže svůj úřad dále vykonávat, je proto na místě, aby jeho výkon zanikal ze zákona“.

I když exekuční řád ve znění účinném do 31. 12. 2012 neobsahoval ustanovení, podle něž výkon exekutorského úřadu zaniká dnem právní moci rozhodnutí soudu, kterým byl exekutorovi uložen trest zákazu činnosti soudního exekutora, je jednoznačné, že ani před datem 1. 1. 2013 (a to již od účinnosti exekučního řádu) nemohl soudní exekutor po pravomocném uložení takového trestu v

trestním řízení nadále exekuční činnost a další činnost podle tohoto zákona vykonávat, neboť mu to bylo rozhodnutím soudu v trestním řízení zakázáno být výkon exekutorského úřadu, jímž jej stát pověřil (§ 1 odst. 1 exekučního řádu) a do nějž byl ministrem spravedlnosti jmenován (§ 10 odst. 1 exekučního řádu), současně s pravomocným uložením trestu zákazu činnosti nezankl ze zákona]. Pokud by pak ten, jemuž byl v trestním řízení pravomocně uložen trest zákazu činnosti soudního exekutora, takové rozhodnutí nerespektoval a exekuční činnost a další činnost i nadále vykonával, naplňovalo by jeho jednání skutkovou podstatu trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle ustanovení § 337 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku [případně podle § 171 odst. 1 písm. c) zákona č. [140/1961](#) Sb.]

Nejvyšší soud proto dospěl k závěru, že soudní exekutor, jemuž byl v trestním řízení před 1. 1. 2013 pravomocně uložen trest zákazu činnosti, spočívající v zákazu výkonu činnosti soudního exekutora, nemohl ode dne právní moci tohoto rozhodnutí exekuční činnost a další činnost podle exekučního řádu vykonávat (§ 1 odst. 2 exekučního řádu); činil-li by tak přesto, neměl by již k tomu pravomoc a jakékoliv jím vydané rozhodnutí by bylo nezákonné (představovalo by nulitní akt aplikace práva).

Protože právě o takový případ v dané věci jde, nemůže napadené usnesení odvolacího soudu obstát, jelikož dnem právní moci rozsudku Okresního soudu v Břeclavi ze dne 9. 12. 2011, sp. zn. 21 T 134/2008, ve spojení s usnesením Krajského soudu ze dne 17. 4. 2012, sp. zn. 4 To 94/2012, tj. dnem 17. 4. 2012, jímž JUDr. Ivo Dědkovi byl uložen trest zákazu činnosti soudního exekutora, nebylo v jeho pravomoci vydat dne 8. 6. 2012 usnesení o výsledné ceně nemovitostí povinného, což má za následek, že toto rozhodnutí je v rozporu se zákonem.

Dovolací soud v této souvislosti dodává, že považuje za vhodné, aby soudy z veřejných zdrojů (z webových stránek Exekutorské komory České republiky, na nichž je uveden aktuální seznam exekutorských úřadů a úřadujících soudních exekutorů) prověřovaly, zda osoba, která vydala rozhodnutí opatřené (elektronickým) podpisem soudního exekutora, tak jako v daném případě, k tomu byla oprávněna (byla dána její pravomoc), či nikoliv. V záporném případě přichází v úvahu jen náprava spočívající ve zrušení takového rozhodnutí a vrácení věci k dalšímu řízení.

Možno je rovněž uvést, že i sám dovolatel - jak to vyplývá z ustanovení § 7 odst. 1 exekučního řádu - se mohl obrátit na základě písemného podnětu na Ministerstvo spravedlnosti a upozornit jej na to, že JUDr. Ivo Dědek provádí exekuční činnost i poté, co mu byl pravomocně uložen trest zákazu činnosti soudního exekutora (stejně tak to mohla učinit i Exekutorská komora České republiky, pokud jí tato skutečnost byla známa).

Protože nejsou splněny podmínky pro zastavení dovolacího řízení, pro odmítnutí dovolání, pro zamítnutí dovolání nebo pro změnu napadeného usnesení odvolacího soudu, Nejvyšší soud České republiky usnesení odvolacího soudu podle § 243e odst. 1 o. s. ř. zrušil. Vzhledem k tomu, že důvody, pro které bylo zrušeno rozhodnutí odvolacího soudu, platí také na rozhodnutí JUDr. Ivo Dědka, zrušil dovolací soud i toto rozhodnutí a věc vrátil soudnímu exekutorovi Mgr. Marku Jenerálovi (který byl jmenován dnem 1. 1. 2013 do uvolněného Exekutorského úřadu Zlín po odvolaném soudním exekutorovi JUDr. Ivo Dědkovi) k dalšímu řízení (§ 243e odst. 1 věta druhá o. s. ř.), aniž bylo zapotřebí se zabývat dalšími námitkami v dovolání.

zdroj: www.nsoud.cz

Právní věta - redakce.

Další články:

- [Pozůstalost](#)
- [Nezbytná cesta](#)
- [Nepominutelný dědic](#)
- [Náhrada škody zaměstnancem](#)
- [Likvidace dědictví](#)
- [Jistota](#)
- [Insolvenční řízení](#)
- [Exekuce](#)
- [Započtení](#)
- [Reorganizace](#)
- [Soudní poplatky \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)